Hilversum
Mediastad

VERSLAG

Vergadering
GEMEENTERAAD VAN HILVERSUM
13 JULI 2022

INDEX RAAD 13 JULI 2022

NR AGENDA	NR GEMBLAD	OMSCHRIJVING	BLZ
1		Vaststellen agenda	3
2		Lijst ingekomen stukken	4
3		Vaststellen verslag raadsvergaderingen 8 en 9 juni 2022	4
4		Vaststellen verslagen raadscommissievergaderingen 15, 22 en 29 juni 2022	4
5	68	Voorjaarsnota 2022	4
6	69	Benoeming voorzitter Raad van Toezicht STIP Hilversum	5
7	70	Wijzigingsverordening op de Verordening op de fractieondersteuning	6
8	71	Concept MRA-meerjarenbegroting 2021-2024	6
9	72	Aanwijzing lid AB regio Gooi en Vechtstreek	6
10	73	Gewijzigde aanvraag garantieverlening aan HC & FC Victoria 1893	7
11	74	Initiatiefvoorstel PvdA Energiearmoede	8
12	75	Afronden fase 2 participatie Omgevingsvisie	11
13		Vragen aan het college	20
14		M22-57 Verkenning Noodhulpbureau in Hilversum	22
15		Afscheid van griffier P.M.H. van Ruitenbeek	23

GEMEENTE HILVERSUM
RAADSVERGADERING VAN 13 JULI 2022
(verslag)

Voorzitter: mevrouw F.F. van Drooge (tot agendapunt 10 en eerste deel agendapunt 11) en de heren D.E.O. Streutker (agendapunt 10) G.M. van den Top, burgemeester (vanaf agendapunt 11).

Aanwezig zijn de leden: de dames A. van de Beek (Democraten Hilversum) en M. Boukhriss (Hart voor Hilversum), de heren P. van den Brink (D66), J.J.A.N. Deen (D66) en R.J.H. Docter (Democraten Hilversum), de dames F.F. van Drooge (PvdA), F. Durlacher (Belang van Nederland) en J.F. van Exel-van Dijk (CDA), de heren H.H. Fennema (VVD), J.E.M.G. Göbbels (Democraten Hilversum) en R.H. van Grieken (D66), mevrouw B. van Hattum (D66), de heer S.J. Hexspoor (GroenLinks), mevrouw C. Jansson (Hart voor Hilversum), de heer T. de Jong (CDA), de dames M.J. de Jong-Schrijvers (Hart voor Hilversum) en J. Kalk (PvdA), de heren H. Koç (Hart voor Hilversum) en R.J.G. Lancé (Hart voor Hilversum), mevrouw H.M.G.J. van de Linde (VVD), de heren H.J. Lindeboom (D66), R.G. Lomans (GroenLinks) B. Nanninga (ChristenUnie) en G.J. Postma (CDA), de dames R.W.C. Redmeijer (Hart voor Hilversum) en M.H.A. Remmers (GroenLinks), de heer D.E.O. Streutker (CDA), mevrouw B. Verweij (SP), de heren P.C.M. Vonk (SP) en J.A. van Waarden (GroenLinks), mevrouw V. Wesselink (D66), de heren T.R. Westerneng (VVD) en A Zaabat (D66) en mevrouw E.M. Zeeuw van der Laan (VVD).

Griffier: de heer H.M. van 't Westeinde.

Wethouders: de heer B. Heller, mevrouw K. van Hunnik, de heren A.R.C. Scheepers en N.G.T. van Voorden en mevrouw K.J. Walters, wethouders.

Afwezigen: de heren M.E. Eerenberg (Hart voor Hilversum), C.M. Groeneveld (Hart voor Hilversum) en F.W. Reijmerink (VVD).

De VOORZITTER opent de raadsvergadering, heet allen welkom en deelt mee dat zij de vergadering voorzit vanwege de aanwezigheid van de burgemeester bij een urgente vergadering elders.

Berichten van verhindering zijn ontvangen van de heren Eerenberg, Groeneveld en Reijmerink. De heer Koç zal de vergadering vanaf circa 21.00 uur bijwonen. Er zijn nu 33 raadsleden aanwezig.

1. VASTSTELLEN AGENDA

De VOORZITTER stelt voor motie M 22-57, 'Verkenning noodhulpbureau Hilversum', te behandelen als agendapunt 14.

Aldus wordt besloten en vervolgens wordt de agenda vastgesteld.

Vervolgens staat de VOORZITTER stil bij het overlijden van oud-raadslid Jan Spaans, die jarenlang politiek actief was in de gemeente in Hilversum. Hij was van 1978 tot 1986 actief voor het CDA en later voor Leefbaar Hilversum, de partij die in 2002 de grootste van Hilversum werd. Jan werd dat jaar als raadslid gekozen en is dat met een tussenpauze van twee jaar tot 2010 gebleven. Daarna bleef hij tot 2014 actief als commissieled voor Leefbaar Hilversum. Hij zette zich vooral in voor het onderwerp verkeer, waarbij hij als woordvoerder eenvoudige taal gebruikte. Ook achter de schermen zette Jan zich in voor zijn partij. Hij was bestuurslid en penningmeester van Leefbaar Hilversum en eveneens Lid in de Orde van Oranje-Nassau. Jan Spaans is 85 geworden en de raad staat nu stil bij zijn leven en zijn overlijden. Daartoe verzoekt zij de aanwezigen een moment stilte in acht te nemen.

Vervolgens wordt gedurende een minuut stilte in acht genomen.

2. LIJST INGEKOMEN STUKKEN

Voor de geagendeerde stukken wordt verwezen naar de in de rubriek 0, I en III van de bij de agenda overgelegde lijst van ingekomen stukken. Afgesproken is dat opmerkingen over de ingekomen stukken vooraf bij de griffie worden aangemeld.

Mevrouw BOUKHRISS gaat in op een brief uit rubriek I, van de cliëntenraad over mensen die hun ziektekosten niet kunnen betalen. Zij wil vorm geven aan het door de cliëntenraad geformuleerde advies en kondigt aan na het reces daarop terug te komen.

Zonder stemming conform de voorstellen van de voorzitter van de raad bij de ingekomen stukken besloten.

3. VASTSTELLEN VERSLAGEN RAADSVERGADERING 8 EN 9 JUNI 2022

Beide verslagen worden ongewijzigd vastgesteld

4. VASTSTELLEN VERSLAGEN COMMISSIEVERGADERINGEN 15, 22 EN 29 JUNI 2022

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

5. VOORJAARSNOTA 2022

De VOORZITTER deelt mee dat de raad de voorjaarsnota in de vergadering van 6 juli jl. al heeft behandeld, waarbij de stemmen over een ingediend amendement staakten. De Gemeentewet schrijft voor dat die stemming over dat amendement in de eerstvolgende raadsvergadering opnieuw plaatsvindt. Zij stelt voor direct over te gaan tot stemming over het amendement A 22-56.

Mevrouw REDMEIJER vraagt of het klopt dat het amendement inmiddels is aangepast.

De heer DEEN antwoordt dat het amendement al in de vorige raadsvergadering is aangepast, omdat de wethouder toen aangaf dat het niet mogelijk is om de gevraagde onderbouwing voor de begrotingsbehandeling te leveren. Daarom heeft hij gezegd het beslispunt als zodanig te veranderen. Het amendement luidt nu als volgt:

Amendement A22-56 'Een doordacht parkeertarief'
"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 6 juli, behandelend Voorjaarnota 2022;
constaterende dat:
- er een snelle stijging is van kosten vanwege inflatie en prijsontwikkelingen op de markt;
- we streven naar een evenwichtige parkeerbalans en het effectief gebruik van parkeerplaatsen ter bevordering van de bereikbaarheid en leefbaarheid van het centrum, werklocaties en buurten;
- het gebruik van parkeerplaatsen wordt gereguleerd door het toepassen van parkeertarieven;
- het aantal auto's in Hilversum langzaam afneemt terwijl de bevolking stijgt;

overwegende dat:
- meer ruimte voor fiets en voetgangers een belangrijk uitgangspunt is voor de komende periode;
- hogere kosten een drijfveer kunnen zijn voor ontmoediging van het gebruik of bezit van de auto;
- de parkeertarieven van Hilversum grotendeels ongewijzigd zijn sinds 2015;

- het parkeerbeleid in 2022 geactualiseerd wordt waarbij ook gekeken wordt naar het optimaliseren van kosten en opbrengsten;
- de eventuele voordelen van indexering (bijvoorbeeld op het gebied van duurzame mobiliteit en luchtkwaliteit) en de eventuele nadelen (zoals bijvoorbeeld het vestigingsklimaat) in beeld moeten zijn om de raad in staat te stellen een goede afweging te maken;
- Het van belang is om koers te houden op de ontwikkelingen voor de lange termijn en de daarmee gepaard gaande investeringen in de stad;

besluit:

beslispunt 1 van het conceptraadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De Voorjaarsnota 2022 vast te stellen met daarin de lasten, baten en het saldo voor de jaren 2022 en 2023 conform hoofdstuk 5 van de voorjaarsnota, met dien verstande dat de tekst in de voorjaarsnota op pagina 18: 'Een uitzondering hierop zijn de parkeertarieven; deze worden niet verhoogd.' wordt verwijderd."

(Aangepast amendement A 22-56 van D66, de PvdA en de ChristenUnie)

Mevrouw REMMERS merkt op dat GroenLinks op 6 juli jl. voor het amendement heeft gestemd, maar zij constateert dat er toch iets in het amendement staat waarover het college heeft aangegeven dat niet te kunnen leveren. Het gaat haar erom dat er zo snel mogelijk nieuw parkeerbeleid komt. Zij vraagt het college wanneer dat nieuwe parkeerbeleid is gepland, zodat zij een nieuwe afweging kan maken.

De VOORZITTER wijst erop dat het amendement ten opzichte van de laatste versie van de raadsvergadering van 6 juli niet is gewijzigd.

De heer HELLER (wethouder) heeft op 6 juli jl. aangegeven dat het college met een integraal parkeerbeleid komt, met tarieven als onderdeel daarvan. Dat onderwerp heeft voor het college topprioriteit en dat zal ook terug te zien zijn in de begroting. Een kwartaal waarin het parkeerbeleid terugkomt kan hij echter nog niet noemen.

> Amendement A 22-56 van D66, de PvdA en de ChristenUnie, 'Een doordacht parkeerbeleid', wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 13 tegen 20 stemmen verworpen, met de stemmen van D66, de PvdA, Democraten Hilversum en de ChristenUnie voor (het lid Koç van Hart voor Hilversum is bij de stemming afwezig).
>
> Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 31 tegen 2 stemmen aangenomen, met de stemmen van de SP tegen (het lid Koç van Hart voor Hilversum is bij de stemming afwezig).

6. BENOEMING VOORZITTER RAAD VAN TOEZICHT STIP HILVERSUM

De VOORZITTER deelt mee dat de bevoegdheid tot het benoemen van leden van de raad van toezicht conform artikel 48 lid 12 sub b van de Wet op het primair onderwijs bij de gemeenteraad ligt. STIP heeft een profiel opgesteld en een sollicitatieprocedure doorlopen, waaruit Sophie Keulemans-ter Kuile naar de mening van de huidige raad van toezicht het beste bij het profiel past. Dat was reden om haar als kandidaat voor te dragen. De raad van toezicht beoogt de kandidaat ook als voorzitter aan te stellen.

De heren Van Grieken en Vonk hebben aangegeven zich te zullen onthouden van stemming.

> Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, onder aantekening dat de heren Van Grieken en Vonk worden geacht zich van stemming te hebben onthouden.

7. WIJZIGINGSVERORDENING OP DE VERORDENING OP DE FRACTIEONDERSTEUNING

De VOORZITTER geeft aan dat met de voorgestelde wijziging in de verordening wordt vastgelegd dat de scholing voor individuele raads- en commissieleden niet uit de fractievergoeding kan worden betaald, omdat daarvoor een aparte regeling in de rechtspositieverordening is opgenomen. Scholing die voor de hele fractie wordt ingekocht kan wel uit de fractievergoeding worden betaald. In de commissievergadering van 15 juni jl. achtten de woordvoerders het voorstel rijp voor behandeling door de raad en adviseerden zij positief zonder debat.

Zonder stemming wordt conform het voorstel besloten.

8. CONCEPT MRA-MEERJARENBEGROTING 2021-2024

De VOORZITTER brengt naar voren dat in opdracht van de algemene vergadering en met advies van de raadtafel van de MRA er een concept Meerjarenbegroting 2021–2024 is opgesteld.
Dit is een nieuw instrument voor de MRA dat voortvloeit uit de nieuwe Samenwerkingsafspraken. De deelnemende raden en Staten worden gevraagd wensen en opvattingen ten aanzien van deze begroting in te brengen.
In de commissievergadering van 15 juni jl. achtten de woordvoerders het voorstel rijp voor behandeling door de raad, adviseerden zij positief en gaven zij aan dat het voorstel zonder debat kan worden behandeld.

De heer GÖBBELS legt een stemverklaring af en deelt mee dat hij in de commissievergadering niet positief op het voorstel heeft geadviseerd. Hij wordt geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.

Mevrouw VERWEIJ wordt ook geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders be sloten, onder aantekening dat de SP en Democraten Hilversum geacht worden tegen het voorstel te hebben gestemd.

9. AANWIJZING LID EN PLAATSVERVANGEND LID ALGEMEEN BESTUUR REGIO GOOI EN VECHTSTREEK EN BENOEMING LEDEN ANDERE VERBONDEN PARTIJEN 2022-2026

De VOORZITTER laat weten dat na de recente gemeenteraadsverkiezingen de leden voor het algemeen bestuur van Regio Gooi en Vechtstreek opnieuw aangewezen worden. Dit is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Het voorstel is om portefeuillehouder mevrouw Van Hunnik aan te wijzen als lid van het algemeen bestuur en portefeuillehouder mevrouw Walters aan te wijzen als plaatsvervangend lid. Tevens wordt de raad gevraagd kennis te nemen van een aantal ambtsgebonden nevenfuncties bij verbonden partijen.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders be sloten,

De heer DEEN verzoekt de voorzitter de vergadering te schorsen, zodat de D66-fractie alle aanwezigen een verkoelend ijsje kan aanbieden.

De VOORZITTER schorst de vergadering om 20.18 uur.

Schorsing.

De VOORZITTER heropent de vergadering om 20.18 uur.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan de heer Streutker.)

10. GEWIJZIGDE AANVRAAG GARANTIEVERLENING AAN HC & FC VICTORIA 1893

De VOORZITTER geeft te kennen dat de raad eerder heeft besloten een garantiestelling voor € 2,3 miljoen af te geven. Door stijgende prijzen is het nodig de garantiestelling te verhogen en de vraag is of de raad daarmee kan instemmen.

De heer VAN WAARDEN deelt mee dat hij vanwege betrokkenheid bij het onderwerp zich zal onthouden van debat en stemming.

De heer VONK gaat met het voorstel akkoord en geeft mee dat kleinere verenigingen met eventueel dezelfde verzoeken ook gesteund moeten worden.

Mevrouw VAN DROOGE herinnert aan de eerdere aan de voetbalclub afgegeven garantieverklaring en was verrast door de kosten die in een paar maanden tijd met 45% zijn gestegen. Daarvan is in de businesscase wel een goede onderbouwing gegeven en zij vraagt of het college die businesscase ook als goed beschouwt. Daarnaast wil zij weten wat naast inflatie en bouwkosten de belangrijkste redenen van de kostenstijging zijn.

De heer POSTMA ondersteunt het verzoek, maar wil weten welke criteria het college bij dergelijke verzoeken hanteert. Het zou volgens hem helpen als de gemeente bij dergelijke verzoeken over eigen toetsingscriteria beschikt, zodat toekomstige aanvragen door de raad makkelijker te beoordelen zijn.

De heer WESTERNENG sluit zich aan bij de vorige sprekers en vindt het positief dat Victoria bij haar eigen leden een deel van de extra financieringsbehoefte heeft kunnen invullen. Daardoor is er aan bancaire financiering € 300.000,- extra nodig. Er is ook een deel ingevuld door het sportinvesteringsfonds en hij wijst erop dat de gemeente voor dat deel van € 250.000,- ook garant staat. Verder gaat hij er van uit dat de BNG en de Stichting Waarborgfonds Sport goed naar de businesscase gekeken hebben en hij vraagt of zij die ook positief hebben beoordeeld.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) verheugt het dat de raad positief staat tegenover de gevraagde borgstelling. Het toekomstige prachtige paviljoen kost meer, welke kosten naast inflatie door rente en hogere bouwkosten zijn veroorzaakt. Dat is ook bij andere bouwprojecten te zien.

De gemeente beschikt nu niet over criteria voor borgstellingen, maar er komt wel een treasurystatuut, in het kader waarvan kan worden nagedacht over deze criteria. Het college heeft zich geschaard achter de adviezen van de BNG, die ook een diepgaand onderzoek heeft gedaan. Zij gaat er van uit dat de BNG akkoord gaat met de borgstelling.

Mevrouw VAN DROOGE zag dat de aannemer geen enkele prijsgarantie geeft en informeert wat dat betreft naar de aanvullende risico's voor de gemeente.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) antwoordt dat de businesscase niet meer klopt als het plan nog duurder uitvalt. In dat geval vervalt het gehele plan.

Mevrouw VAN DROOGE vraagt wat dat dan voor de voetbalclub betekent.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) reageert dat de businesscase dan op losse schroeven staat.

Mevrouw VAN DROOGE informeert vervolgens of de post onvoorzien voldoende zal zijn.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) vindt die vraag lastig te beantwoorden. 45% aan meerkosten is stevig en zij gaat er van uit dat de aannemer het werk ook voor die prijs kan doen.

De heer WESTERNENG vraagt of het klopt dat bij iets hogere kosten de gehele businesscase in elkaar klapt.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) stelt dat er dan van substantiële meerkosten sprake moet zijn. Er zit echter een marge in het bedrag van de toename van de kosten.

De heer POSTMA stelt vast dat de borgstelling ook iets betekent voor de gemeentelijke weerstandscapaciteit en vindt het daarom goed bij het maken van een treasurystatuut de effecten van een borgstelling op de weerstandscapaciteit mee te nemen.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) kondigt aan dat te zullen doen.

Mevrouw VAN DROOGE stelt vast dat de aangevraagde lening niet later verhoogd kan worden en vraagt daarom om de toezegging de risico's nader te laten onderzoeken en eventueel bij de raad terug te komen met het scenario wat er gebeurt als kosten toch nog tegenvallen.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) antwoordt dat ingeval de rente en de bouwkosten verder toenemen de kans bestaat dat de businesscase onhaalbaar wordt. Contributies moeten dan bijvoorbeeld worden verhoogd om de aanvullende kosten te kunnen dekken, waardoor de kans bestaat dat leden weglopen. Als de businesscase onhaalbaar wordt zal de gemeente Hilversum geen nieuw besluit nemen. Het college heeft van Victoria begrepen dat dit de finale vraag om een garantstelling is.

Mevrouw VAN DROOGE stelt vast dat de wethouder vertrouwen heeft dat het goed zit met de voorliggende garantstelling.

Mevrouw VAN HUNNIK (wethouder) zegt dat vertrouwen inderdaad te hebben.

> Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten, onder aantekening dat het GroenLinks-lid Van Waarden wordt geacht zich van stemming te hebben onthouden.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan mevrouw Van Drooge.)

11. INITIATIEFVOORSTEL PVDA ENERGIEARMOEDE

De VOORZITTER licht toe dat steeds meer huishoudens te maken krijgen met energiearmoede. De stijgende kosten van energie spelen daarbij een belangrijke rol. Daarnaast zijn niet alle woningen in voldoende mate geïsoleerd en heeft niet elk huishouden zelf de financiële mogelijkheden om hierin te investeren.

Voorliggend voorstel stelt voor beleid te ontwikkelen ten aanzien van energiearmoede.

Mevrouw KALK memoreert dat de PvdA in november 2021 een motie indiende over de aanpak van energiearmoede. Intussen hoeft zij niemand meer te overtuigen dat energiearmoede en de energiecrisis vooral mensen raken met een laag inkomen en die in een slecht geïsoleerd huis wonen. Voor de PvdA is het belangrijk dat de ondersteuning daar terecht komt waar die het hardst nodig is. In de commissievergadering waren er veel waarderende woorden voor de PvdA en daarvoor zegt zij hartelijke dank. Op basis van de verkregen feedback is het besluit aangepast. Om weg te blijven bij het wel of niet kunnen subsidiëren en wie op dat punt gelijk heeft is ook dat deel van het besluit aangepast. Van dat punt is een onderzoek gemaakt naar welke mogelijkheden er nog meer zijn.

Zij verzoekt de wethouder met een open vizier en een creatieve geest onderzoek te doen. Het gaat daarbij om out of the box te denken. Iets niet willen of niet kunnen is altijd makkelijker dan op zoek gaan naar iets wat misschien niet mogelijk is, maar met creativiteit tot de mogelijkheden kan gaan behoren.

In de commissievergadering gaf de wethouder aan dat het bereiken van de juiste doelgroepen de uitdaging is, wat zij onderschrijft. Daarom wil zij juist gebruik maken van alle netwerken die er wel zijn. Doelgroepen zitten niet alleen aan de andere kant van het spoor. Uit onderzoek van TNO blijkt dat deze huishoudens ook te vinden zijn in de Meent en Kerkelanden, in de grotere en slecht geïsoleerde huizen. Naast hulpmiddelen, zoals radiatorfolie, is het goede gesprek nodig. De groep die de verwarming hoog heeft staan is inmiddels wel heel erg klein geworden.

Beleid om energiearmoede aan te pakken zal de komende jaren noodzakelijk blijven. Met elke stijging van de energieprijzen wordt de doelgroep groter. De enige manier die hen gaat helpen is er een die ervoor zorgt dat het energiegebruik structureel lager wordt. De generieke maatregelen vanuit het Rijk zijn

daarvoor niet voldoende. Daarvoor zijn ook prestatieafspraken met corporaties over de verduurzaming van huurwoningen nodig. Spreekster vraagt de wethouder toe te zeggen om het onderwerp te agenderen en eventueel los te koppelen van de andere onderdelen van de prestatieafspraken, juist omdat dat gesprek zo moeilijk gaat en men het hierover wel eens veel sneller eens zou kunnen worden. Zij hoopt en rekent op de steun van de raad.

De heer HEXSPOOR kreeg toen hij zich verkiesbaar stelde als gemeenteraadslid te horen dat men hoopte dat zijn huid dik genoeg is voor het politieke spel en dat hij nog wel open staat voor en zich laat raken door samenleving. Die woorden galmen bij hem nog wel na en daaraan wil hij in zijn maidenspeech aandacht geven. In de politiek en in het leven wil hij met enige compassie naar onderwerpen, mensen en Hilversum kijken. Dat is mooi verwoord door de beweging van barmhartigheid die spreekt over zien, bewogen worden en in beweging komen.

In de afgelopen dertig jaar heeft hij veel mensen mogen zien die even vast zaten, maar ook andere mensen die op dat moment in beweging kwamen. Een alleenstaande moeder had ontzettend veel te verduren, had moeite om rond te komen en moest op dat moment ook nog met twee kleine kinderen verhuizen. Tegelijkertijd waren er mensen die zeiden haar te komen helpen om te schilderen en zaken aan de kant te maken. Hij heeft dan respect voor die moeder die op dat moment de draad weer weet op te pakken. Het idee dat je samen naar mogelijkheden kijkt spreekt hem ontzettend aan en komt ook voort uit het voorliggende initiatiefvoorstel. Dat is ook belangrijk bij energiearmoede. Als je al zoveel op je bord hebt gekregen en er zoveel dingen spelen, dan is je accu leeg. Met een lege accu heb je een vol hoofd en geen energie om je door allerlei regelingen heen te worstelen. Met een lege accu ben je bezig met overleven in plaats van duurzaamheidsmaatregelen te nemen. Energiearmoede gaat ook over armoede in het algemeen, waarbij het goed is stil te staan.

De vraag is wat de lokale overheid kan doen om de ballast bij deze mensen te voorkomen. Hij complimenteert de PvdA met het initiatiefvoorstel, dat samen met maatschappelijke partners kijkt naar mogelijkheden. Spreker is ook blij met alles wat er al wordt gedaan. Er zijn energiecoaches die naar mensen toegaan en hen de helpende hand reiken. Het coalitieakkoord besteedt daar ook aandacht aan. Aan een beleid van vertrouwen dat mensen bereikt wil hij graag bijdragen. Iedereen is namelijk nodig om de strijd met crises aan te gaan.

Hij roept allen op om met het voorstel in te stemmen en de verhalen van de Hilversummers in de raadzaal te brengen. Hij wil die verhalen graag horen, er door geraakt worden en met de andere raadsleden graag in beweging komen.

De VOORZITTER dankt de heer Hexspoor voor zijn prachtige maidenspeech en stelt vast dat de heer Koç ter vergadering is gekomen.

Mevrouw WESSELINK deelt mee dat het gewijzigde besluit van het initiatiefvoorstel maakt dat D66 van harte daarmee kan instemmen. Zij feliciteert de PvdA met het mooie initiatiefvoorstel.

De gemeente heeft al een aantal maatregelen genomen die worden ingezet om inwoners met verduurzaming te helpen. Dat moet echter nog sneller en duidelijker gebeuren. Deze groep mensen zou in de winter niet in de kou moeten komen te zitten nu de prijzen aan het stijgen zijn. De eerste grote te maken klapper kunnen prestatieafspraken zijn. Zij roept de wethouder op daarmee aan de slag te gaan. Volgens haar is de gemeente pas op de goede weg als de woningcorporaties de gemeentelijke ambities niet meer kunnen bijbenen. Zij sluit zich daarom graag aan bij de vraag van de PvdA om te praten over prestatieafspraken over verduurzaming.

Daarnaast wil zij de vouchers nog meer zichtbaar maken en laten zorgen dat ze bij iedereen terechtkomen die daarvoor in aanmerking komt. Energiecoaches moet de gemeente zo snel mogelijk bij iedereen langs sturen. Het gaat dus om duidelijkheid, zichtbaarheid en herkenbaarheid.

Ten slotte wil zij ervoor laten zorgen dat eenieder die recht heeft op de minimaregeling verduurzaming daarvan gebruik kan maken. Een campagne voor verduurzaming zou nuttig kunnen zijn.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan burgemeester Van den Top.)

De heer VONK meent dat in een antwoord op een vraag over de energietoeslag een fout is geslopen, omdat is vermeld dat die toeslag is verhoogd tot € 1.300,- per maand.

De SP is ontzettend blij met het voorstel van de PvdA en ook dat andere partijen, onder andere Hart voor Hilversum, met het onderwerp bezig zijn. Dat geeft aan dat het probleem zichtbaar is en leeft. Armoede is echt een probleem in Hilversum en behoeft een concrete aanpak. Het is niet alleen een verhaal van het aanpassen van gedrag.

Als woningen beter worden geïsoleerd gaat de huur vaak omhoog, wat hij wil voorkomen. Het geld daarvoor is te vinden in het voordeel van de afschaffing van de verhuurdersheffing. Veel woningcorporaties komen al deels of geheel aan deze wens tegemoet. De SP wil dat het grootste voordeel van verduurzaming gaat naar de mensen die het door de hoge prijzen toch al zo moeilijk hebben.

De voucher van € 70,- zou meer toegankelijk moeten worden en kan worden ondergebracht bij de minimaregelingen, zodat het makkelijker wordt die aan te vragen. Er zit een enorm gat tussen € 70,- van deze voucher en een bedrag van € 2.500,- dat mensen als lening kunnen aanvragen. Hij roept op daarnaar eens te kijken. Verder wil hij er alles aan laten doen om mensen te bereiken. De vermelde 120% op de website moet aangepast worden in 130%. Tot slot deelt hij mee dat de SP het initiatiefvoorstel van harte ondersteunt.

Mevrouw JANSSON doet het ontzettend veel plezier om het onderwerp te mogen bespreken en zegt de PvdA daarvoor dank, evenals voor de saamhorigheid met betrekking tot het probleem dat de gehele samenleving aangaat.

Ook Hart voor Hilversum vindt het noodzakelijk om het probleem structureel aan te pakken. Stapeling van financiële problematiek bij de inwoners wil zij zeker voorkomen.

In maart diende Hart voor Hilversum samen met de SP en Hilversums Belang al een motie in over het isolatiefonds, welke motie toen is aangehouden. De portefeuillehouder zegde toe dat het college zou kijken op welke manier subgroepen geholpen zouden kunnen worden en graag verneemt zij wat dat betreft naar de laatste stand van zaken.

Het college werkt aan een aanpak betreffende het bestrijden van energiearmoede, waarbij energiecoaches op huisbezoek gaan om advies te geven. Dat vindt zij een heel mooie en laagdrempelige insteek. Hart voor Hilversum wil graag dat samenwerking met netwerkpartners in de wijken verder wordt uitgebouwd. Zij kennen de inwoners in de wijken en zijn laagdrempelig bereikbaar voor de doelgroep.

Lenen van geld is niet voor iedereen een optie. Onderzoek doen naar goede voorbeelden elders om zicht te krijgen op meer mogelijkheden om inwoners te helpen bij verduurzaming ondersteunt zij van harte. In het Hilversumse duurzaamheidsnetwerk H100 ziet zij een creatieve en verbindende schakel, met kennis van zaken en ondernemerschap die zeker benut kan worden, evenals van HET en Hilverzon.

Hart voor Hilversum kan zich vinden in de eerste twee beslispunten. Wat betreft het derde beslispunt wil zij financieel prudent omgaan met geld. Die uitvoering ziet zij graag bekostigd vanuit rijksmiddelen, vooralsnog in afwachting van de uitkomst van het genoemde onderzoek. Wellicht komen er meer en andere mogelijkheden bovendrijven, die zeker structureler zijn dan een eenmalige uitkering van het Rijk.

De heer DE JONG complimenteert de PvdA met het al in november 2021 identificeren en adresseren van een probleem, dat voor de meerderheid van de raad toen nog niet helemaal duidelijk was. Hij waardeert het dat de PvdA in dat probleem zoveel tijd heeft gestoken.

Het is goed om te kijken naar creatieve mogelijkheden. Een duurzaamheidslening is niet voor alle Hilversummers bereikbaar. Subsidiëring van isolatiemogelijkheden gaat grotendeels via het Rijk. Andere en creatieve financieringsmogelijkheden voor mensen die niet kunnen of willen lenen kan voor het CDA een speerpunt zijn. De wethouder roept hij op om bij de energiecoaches een continue kennisoverdracht te hebben, zodat zij weten wat er in de markt te koop is.

Mevrouw ZEEUW VAN DER LAAN complimenteert de PvdA eveneens met het verrichte werk. Het is schrijnend als mensen in de kou zitten en zij hun rekening niet kunnen betalen, met elke maand de stress van eventuele afsluitingen.

Het voorliggende voorstel komt tegemoet aan de wens van de VVD om ook de risicogroepen die vaak buiten de boot vallen, zoals de werkende armen met een hoge zorglast, te helpen bij hun problemen met energiearmoede en armoede in het algemeen.

Armoede is alleen aan te pakken als men alle facetten meeneemt. Het gaat om energie, maar het kan ook een kwijtgeraakte baan of een scheiding zijn. Daarom ziet zij graag een multidisciplinaire aanpak.

Energiecoaches gaan twee of drie keer bij huishoudens langs. Het zou dan mooi zijn om te zien of alle inspanningen ook resultaat opleveren. De VVD gaat met het initiatiefvoorstel akkoord.

De heer HELLER (wethouder) hoorde onlangs dat de energieprijzen nog steeds doorstijgen. Energiemaatschappijen sluiten vrijwel geen vaste contracten meer af, waardoor mensen geconfronteerd worden met een variabel contract, waarbij soms sprake is van een verdubbeling van de maandlasten. Het is een actueel thema dat heel veel Hilversummers raakt.

In de commissievergadering heeft hij geconstateerd dat allen het in hoge mate eens zijn over de aanpak, ook het college. Het college is al een paar jaar bezig met de aanpak, onder andere via de energiecoaches. Nu gaat het college met betaalde krachten op een iets andere manier werken met als doel het bereiken van de lastig te bereiken doelgroep.

Het college is blij met het voorliggende voorstel. Het dictum begrijpt hij als een opdracht aan het college. De hoofdlijnen van de aanpak zijn in de collegebrief geschetst en die is het college nu aan het uitwerken en implementeren met maatschappelijke partners. Tegelijkertijd denkt en ontwikkelt het college door en het komt daarop graag bij de begrotingsbehandeling terug.

De vermelding van een energietoeslag van € 1.300,- moet inderdaad geschrapt worden.

Mevrouw WALTERS (wethouder) gaat in op de vraag over prestatieafspraken met woningcorporaties. Zij gaat na de zomer daarmee in overleg daarover, waarbij niet duurzaamheid alleen wordt opgepakt.

Mevrouw KALK had in de krant gelezen dat het overleg over de prestatieafspraken was gestopt. Als kan worden toegezegd dat er voor het einde van het jaar prestatieafspraken zullen zijn, dan vindt zij dat prima. Als dat niet het geval is, dan zou zij graag een toezegging hebben over het naar voren halen van prestatieafspraken over verduurzaming.

Mevrouw WALTERS (wethouder) kan nog niet zeggen of prestatieafspraken er aan het einde van het jaar zullen zijn. De focus is om daaraan hard door te werken. In de vorige prestatieafspraken stonden ook al duurzaamheidsmaatregelen, zoals het toewerken van alle woningcorporaties naar niveau B.

Mevrouw KALK zou een versnelling van prestatieafspraken op prijs stellen. Mocht het niet lukken voor het einde van het jaar tot prestatieafspraken te komen, dan verzoekt zij de wethouder wel prestatieafspraken over de verkoop van sociale woningen te maken.

Mevrouw WALTERS (wethouder) gaat eerst voor totale prestatieafspraken als geheel. Als het niet lukt die te maken, zal zij proberen die toch te maken voor duurzaamheid.

Tweede termijn

Mevrouw KALK dankt allen voor hun woorden van waardering en steun en concludeert gezamenlijk te kunnen optrekken om de betreffende groep te helpen.

Zonder stemming wordt conform het voorstel van de PvdA besloten.

12. AFRONDEN FASE 2 PARTICIPATIE OMGEVINGSVISIE

De VOORZITTER geeft aan dat vanaf eind 2019, via een onderbreking in de coronaperiode, tot aan het Stadsgesprek in De Vorstin op 12 mei, er veel goede gesprekken met en tussen inwoners en organisaties over de Omgevingsvisie 2040 zijn gevoerd. Het voorstel is om deze fase van participatie af te

ronden door de gemeenteraad de opbrengsten te laten vaststellen. Ook wordt voorgesteld de denkrichting vast te stellen die als basis dient voor de ontwerp-omgevingsvisie.

Na het besluit van de gemeenteraad start fase drie, waarin de ontwerp-omgevingsvisie door het college wordt vastgesteld, die vervolgens formeel ter inzage ligt.

De woordvoerders gaven in de commissievergadering aan behoefte te hebben aan een tussenstap in de vorm van een extra commissie- en raadsvergadering tussen het opstellen van ontwerp-omgevingsvisie door het college en de terinzagelegging daarvan. Daarom heeft de commissie een amendement aangekondigd. Hoe dat amendement eruit zou moeten zien was in de commissievergadering nog onduidelijk. Daarom maakten de woordvoerders een voorbehoud bij de behandeling van het voorstel door de raad.

De heer DOCTER begint zijn maidenspeech met een anekdote over een experiment betreffende het maximale aantal mensen dat in een Volkswagen Kever paste. Dat waren er uiteindelijk 50, waarna de auto nog enkele meters kon rijden, voordat die total loss door zijn veren zakte en de mensen onderin verstikt raakten. Die anekdote zegt volgens hem veel over wat er met Hilversum aan de hand is. Het laadvermogen van het autootje werd overschreden en zo is het naar zijn mening ook met wat Hilversum allemaal nog aan kan qua groei en verdichting. Als hij alleen nog maar naar het tekort aan openbaar groen of de verkeerssituatie op de Diependaalselaan kijkt zit Hilversum nu al dik op de grens van haar laadvermogen.

Raad en college hebben een zwaarwegend advies van de Hilversumse samenleving gekregen: zorg dat Hilversum over twintig jaar nog steeds een goede balans kent tussen de voor Hilversum zo karakteristieke natuur, de cultuurhistorische erfenis van Dudok en een kwaliteit van leven die bij een middelgrote gemeente met dorpse kenmerken hoort. Of zoals bewonersorganisaties het in HOP 2040 samenvatten: behoud van het dorpse karakter met stadse voorzieningen, meer groen en geen hoogbouw.

Nu is het aan de raad om een halsbrekende en acrobatische toer uit te halen, namelijk ontstijgen aan zichzelf, de eigen vierjarenplannen. De opdracht van de samenleving bestrijkt vijf collegeperiodes. Dat betekent iets doen waaraan de politiek niet zo gewend is: ver vooruit kijken en daarbij goed inzichtelijk maken welke de gevolgen van de voorliggende keuzes zijn.

Er zijn ook opdrachten die de bevoegdheden van de gemeente te boven gaan: van het gas af gaan, het huisvesten van vluchtelingen, het verkleinen van de ecologische voetafdruk en het huisvesten van inwoners in een goede, betaalbare en gezonde leefomgeving. In Hilversum wil men dat doen binnen de zogenaamde rode contour, dus zonder het bebouwen van de omringende natuurgebieden. Dat vraagt de Rijksoverheid ook in de Omgevingswet. De kwaliteit van de leefomgeving staat daarin namelijk centraal, evenals goed rentmeesterschap over het culturele erfgoed. Eerst zou men dus het laadvermogen van Hilversum bepaald kunnen worden: hoeveel kan men binnen de bestaande stadscontour nog kwijt zonder dat die kwaliteiten worden geschaad. Daarom zou het goed zijn aan de omgevingsvisie een verbeelding toe te voegen, waarop is aangegeven hoe de door de samenleving gewenste balans eruit ziet. Waar kan de komende twintig jaar worden verdicht en waar kan er nog verdund worden, bijvoorbeeld om nieuwe groenvoorzieningen aan te leggen? Zo kunnen Hilversummers in één oogopslag zien wat er met hun zwaarwegende advies is gedaan en hoe compact die tuinstad mag zijn. Daarbij moet men zich realiseren dat de samenleving er in de toekomst anders uitziet. Volgens de bevolkings- en woningbouwprognose Noord-Holland 2050 daalt de woningbehoefte de komende decennia scherp. De bevolkingspiramide laat nu nog een snel toenemende vergrijzing zien. Het woningaanbod van ontwikkelaars lijkt jonge gezinnen met kinderen niet aan te moedigen om in Hilversum te blijven. Een huis met een tuintje blijft voor hen ideaal.

Van 2010 tot 2020 groeide de Hilversumse bevolking met ongeveer 6.000 inwoners. De natuurlijke aanwas bestond in die periode uit nog geen 200 personen, zo blijkt uit CBS-cijfers. De bijgekomen 6.000 inwoners betroffen het vestigingssaldo, die ongeveer 3.000 woningen in gebruik hebben genomen. De woningbouwproductie is dus vrijwel geheel ten goede gekomen aan nieuwe inwoners. Het is maar zeer de vraag of ook de Hilversumse op een sociale huurwoning aangewezen doelgroepen daarvan hebben geprofiteerd. In de jaren 2016 tot 2020 zijn per saldo slechts 37 sociale huurwoningen aan de voorraad toegevoegd. Ook Ecorys komt in het Economisch perspectief 2040 tot de conclusie dat de bevolkingsgroei voor 97% uit instroom uit andere gemeenten komt. Dat is best roekeloos beleid voor een gemeente die zuinig moet omgaan met haar schaarse bouwlocaties en de eigen starters niet kan huisvesten. Gezien de

schaarse bouwmogelijkheden ligt volgens hem de eerste verantwoordelijkheid bij de inwoners van Hilversum. Het gaat daarbij eveneens om de kwaliteit van de woningen, zoals de grootte, de ligging, de aanwezigheid van groenvoorzieningen en de bereikbaarheid van openbaar vervoer en voorzieningen.

Dudok bouwde om mensen gelukkig te maken en die gebouwen zijn gericht op het welbevinden van de gebruiker. Dat zou bij alle besluiten een afweging moeten zijn. Of alles wat wordt besloten bijdraagt aan het geluk van de inwoners is het dna van Dudok, wat hij in het afwegingskader nog niet is tegengekomen. Toen Dudok na de oorlog begreep dat verdiepingbouw onafwendbaar was stelde hij dat die niet hoger mocht zijn dan drie of vier lagen. Alleen dan is er nog sprake van sociaal contact tussen de woning en de straat. De tuinstad is ook de drager van een gezonde sociale samenleving in een mooie woonomgeving. Deze sociale agenda moet opnieuw deel gaan uitmaken van de ontwikkelstrategie en het lange termijnperspectief.

De Hilversumse samenleving heeft aangegeven welke gemeente Hilversum over twintig jaar moet zijn. De raad moet die boodschap serieus nemen. De participatieopbrengst biedt een prima kader om eventuele dilemma's op te lossen. Hij wil dienstbaar zijn aan degenen die de raad om een zwaarwegend advies heeft gevraagd en samen zonder voorbehoud die toekomst tegemoet treden.

Het amendement daagt het college daartoe uit. Er is de afgelopen dagen daarover intensief overleg geweest, ook met HOP 2040 als vertegenwoordiger van de bewonersverenigingen. De vrees bestond dat die participatieopbrengst niet voldoende zwaarte zou kunnen krijgen. Hij denkt dat het raadsbreed geamendeerde besluit het college onomwonden opdraagt om die opbrengst te respecteren en als richtingaanwijzer naar de toekomst te gebruiken.

Hij eindigt met het volgende citaat van Thorbecke: "Niemand heeft de ideale richting in pacht, maar je kunt niet die richting bepalen als je geen ideaal voor ogen hebt."

De VOORZITTER feliciteert de heer Docter met diens mooie maidenspeech.

Mevrouw VAN DE LINDE bevestigt dat de heer Dochter een prachtige maidenspeech heeft gehouden. De raad maakt met de Hilversummers de omgevingsvisie. Samen zijn zij in figuurlijke zin een olifant aan het eten. De omgevingsvisie wordt de visie op de toekomst, waarbij zij integraal naar de fysieke leefomgeving in de gemeente kijken. De opdracht daarbij is dat maar liefst achttien onderwerpen een rol moeten gaan spelen, zoals bereikbaarheid, bodem, geluid, cultureel erfgoed en lucht. Heel veel thema's spelen een rol en die moeten in onderlinge samenhang worden besproken en afgewogen, wat ontzettend complex is. Thema's raken mensen direct in hun leefomgeving, zijn groot en klein, opgavengericht en gebiedsgericht. Een olifant eet je hap voor hap en met zijn allen.

Honderden Hilversummers, organisaties en ondernemingen hebben meegepraat over wat zij belangrijk vinden voor Hilversum. Daarvoor dankt zij hen hartelijk. Hun inbreng is vastgelegd in een zeer uitgebreide participatieopbrengst, die de raad goed kan volgen. Die inbreng is ook samengevat in een gemeenschappelijke denkrichting met een aantal rode draden. Dat moment wil zij ook duidelijk markeren. Het is nu ook belangrijk om helder te zijn over de vervolgstappen.

De participatieopbrengst is een sterke basis om verder te praten. Hilversum heeft te maken grote en serieuze uitdagingen die vragen om stevige, concrete antwoorden van het gemeentebestuur. Die keuzes met elkaar maken is niet gemakkelijk. De VVD koestert Hilversum als een stad met dorpse charme. Onder dat dorpse karakter gaat een stad schuil die hoort bij de veertig grootste gemeenten van Nederland. Hilversum is ook centrumgemeente in de regio. Er zijn keuzes te maken op het gebied van betaalbaar wonen, omdat 14.000 mensen zoeken naar een eerste of andere woning. Ondernemers hebben ruimte nodig om te ondernemen, maar ook moet worden gekeken naar de verduurzamingsopgave en het opvangen van klimaatverandering. Daarnaast gaat het om bereikbaar en betaalbaar houden van zorg, het op peil houden van het voorzieningenniveau en dat men overal kan komen. Tevens is het de vraag hoe men omgaat met kansenongelijkheid en eenzaamheid en hoe polarisatie wordt bestreden. Die vraagstukken hangen onderling ook samen. Men moet het dus eens zien te worden over oplossingen die soms grote dilemma's kennen. Dat vraagt een goed gesprek. Samen tot een wijs besluit komen waar iedereen respect voor kan hebben en zich door gedragen kan voelen, dat de procedures rechtvaardig zijn geweest en men echt gehoord is, is ontzettend ingewikkeld en is extra belangrijk in een tijd waarin men kan zien hoezeer

mensen gepolariseerd kunnen raken als ze het gevoel hebben als ze niet gezien, gehoord en erkend worden. Samen afwegingen maken voor een hele gemeente over een breedte van zoveel onderwerpen is wat het gemeentebestuur te doen staat.

De behandeling van het voorstel in de commissievergadering ging verre van soepel. Het zou goed zijn als er meer duidelijkheid zou komen over scenario's, dilemma's en keuzes voordat er definitief een richting aan de omgevingsvisie zal worden gegeven. Daarom hebben de woordvoerders besloten om het college te vragen om dilemma's en keuzes inzichtelijk te maken, zodat volksvertegenwoordigers hun werk kunnen doen. Daarom dient zij een amendement in dat vaststelt wat de participatieopbrengst is.

'De raad van de gemeente Hilversum, gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders betreffende Afronding fase 2 participatie omgevingsvisie d.d. 31 mei 2022 met kenmerk 1084380;
besluit:
de beslispunten uit het raadsbesluit te vervangen door de navolgende beslispunten:

1. vast te stellen dat de participatieopbrengst bestaat uit:
   a. het overzicht activiteiten participatie omgevingsvisie (bijlage 1a);
   b. de oplegger opbrengst participatie (bijlage 1b);
   c. de verslagen 'stadsgesprek' (bijlage 1c), 'organisaties aan het woord' (bijlage 1d);
   d. 'inwoners aan het woord' (bijlage 1e) en 'toevoeging inwoners aan het woord' (bijlage 1f);
   e. lessons learned participatie door de klankbordgroep (bijlage 1g);
2. vast te stellen dat de participatieopbrengst goed is samengevat in de denkrichting (bijlage 2a);
3. kennis te nemen van de opbouw van de ontwerp-omgevingsvisie (bijlage 3);
4. kennis te nemen van de opzet voor de datamonitor omgevingsvisie (bijlage 4);
5. draagt het college op:
   a. aan de hand van de opbrengst van de participatie, zoals samengevat in de denkrichting (bijlage 2a), en de concept-opbouw (bijlage 3) te gaan schrijven aan een concept-ontwerp-omgevingsvisie;
   b. hierbij al het staande beleid, voor zover dit relevant is voor een ontwerp-omgevingsvisie mee te nemen en eventuele discrepanties inzichtelijk te maken;
   c. waar nodig na vaststelling van de omgevingsvisie voorstellen te doen voor de als gevolg van de hiervoor genoemde discrepanties noodzakelijke bijstelling van het staande beleid;
   d. een concept-Hilversums toetsingskader op te stellen waarmee het gebruik van de omgevingsvisie in de praktijk kan worden getoetst;
   e. de concept-ontwerp-omgevingsvisie en het concept-toetsingskader in september (of als dit niet haalbaar blijkt zo snel als mogelijk) voor te leggen aan de raad ter besluitvorming, voorafgaand aan het formele inspraakproces/

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 13 juli 2022.
(Amendement A 22-59 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66, GroenLinks, het CDA, Democraten Hilversum, de PvdA, de SP, de ChristenUnie en BVNL)

Dilemma's wil de raad met elkaar bespreken. De VVD hoopt van harte in de volgende fase veel aan gezamenlijke beeld- en oordeelsvorming te kunnen doen, zodat samen kennis wordt genomen van adviezen van experts, vragen te stellen zijn en tot uiteindelijke keuzen te komen is, die uit te leggen zijn.

De expertmeeting flexwonen en de raadsinpiratiesessie over het rapport 'Ruimte zat in de bestaande stad' toonden juist nieuwe manieren en gaven positieve energie om te zoeken naar wat wel kan. Die benadering spreekt haar meer aan. In elk geval heeft zij behoefte aan meer inzicht bij de volgende vragen:

- hoe het in stand houden van voorzieningenniveau en de samenstelling van de gemeente qua inwoners met elkaar samenhangen;
- hoe bepaalt men of er nog ruimte is om meer woningen toe te voegen;

- is de natuur te ondersteunen zonder die geheel af te hoeven sluiten voor wandelaars en fietsers;
- hoe haalbaar en betaalbaar is een ambitie om in een generatie gasloos en fossielvrij te willen zijn;
- zijn meerdere vliegen in een klap te slaan, bijvoorbeeld door het realiseren van ontmoetingsplekken in buurten om eenzaamheid tegen te gaan te combineren met dagbesteding.

Zij vraagt speciale aandacht voor het raadsbreed aangenomen amendement A 21-189, waarin de raad heeft gevraagd onderzoek te doen naar innovatief groen en welke opties er zijn om zoveel mogelijk groen aan de stad toe te voegen.

Ook wil zij de raad klaar laten zijn om die veranderende rol goed uit te oefenen als de Omgevingswet een feit is. Zij wil de raad laten bekijken om de leer- en kennisbehoefte concreet te maken.

De heer VAN GRIEKEN constateert dat een participatietraject wordt afgesloten waarover iedereen positief was. Iedereen herkent zich in wat er op papier staat en de denkrichting. Daarin leest hij dat Hilversummers in de toekomst graag een groene stad willen hebben, met sterke wijken en goede voorzieningen. Die stad moet een woon- en werkstad en het centrum van de regio zijn. De diplomatieke gekozen middenweg zou een matige groei moeten zijn. Vervolgens moet men gaan kiezen, omdat men niet alles tegelijk kan doen. Het belangrijkste is de groei van de stad. Persoonlijk is hij voor een stevige groei van de stad.

Hij roept het college op om bij de te maken keuzen ook naar de wereld om Hilversum heen te kijken. Nederland zal tot 2050 waarschijnlijk met 2 miljoen mensen groeien. In 2050 zal Hilversum 110.000 inwoners hebben. Dat is de natuurlijke groei van de stad en D66 denkt die keuze te moeten maken, gezien de vergrijzende samenleving. Als men gelijke woon- en leefvoorzieningen wil hebben zou men nieuwe burgers met open armen moeten binnenhalen. Bij het niet aangaan van groei leidt het tot een vergrijsde, oude stad.

De heer DOCTER wijst erop dat de samenleving van Hilversum heeft uitgesproken een behoedzame groei te willen hebben en vraagt hoe de heer Van Grieken dat rijmt met diens voorkeur.

De heer VAN GRIEKEN rijmt dat met zijn keuze, omdat Hilversummers ook hebben gezegd goede voorzieningen en sterke wijken te willen hebben, evenals dat Hilversum een bruisende stad zal zijn. Je kunt niet allebei beloven, zodat een van de twee doelen bovenliggend moet zijn.

De heer DOCTER is van mening dat een stad met de omvang van Hilversum groot genoeg is voor een behoorlijk voorzieningenniveau, dat ook nog wordt gedragen door de regio.

De heer VAN GRIEKEN verwacht dat de voornamelijk oude inwoners over twintig jaar geen onderwijs zullen geven en vakken gaan vullen in supermarkten. Een belangrijke reden voor de terugloop van het aantal inwoners in de jaren '80 was dat er jarenlang te weinig is gebouwd.

Mevrouw VAN DE LINDE kan zowel het verhaal van de heer Van Grieken als de heer Docter heel goed volgen. Zij wil met inwoners en experts het gesprek daarover voeren.

De heer VAN GRIEKEN wil dat ook en is geïnteresseerd in andere verhalen. Het is volgens hem broodnodig om enthousiast over groei te zijn, ook omdat er al op heel veel plekken personeelstekorten zijn, onder andere op basisscholen en in restaurants.

Dudok werd stadsarchitect op een moment dat Hilversum groeide. Destijds was er iemand nodig die bedacht hoe de groei werd gefaciliteerd en hoe de stad van de toekomst werd ingericht. Men is bang om te verliezen wat je hebt, maar hij kijkt positief en enthousiast naar de toekomst. Om te behouden wat je hebt zul je andere dingen moeten gaan doen.

Hij is altijd het meest geïnteresseerd in het luisteren naar de mensen waarmee hij het meest oneens is, omdat het debat daarvan beter wordt en omdat men dat aan elkaar verplicht is.

Mevrouw DURLACHER heeft kennis genomen van een artikel in de media, dat vermeldde dat wethouder Walters een referendum in ontvangst had genomen. Gezien de Referendumverordening constateert zij dat hetgeen de wethouder heeft aangenomen niet voldoet aan de criteria om dat een referendum te kunnen noemen, maar is dat een enquête, een poll of een petitie. De deelnemers kregen

daarbij slechts de keuze uit twee scenario's, de tuinstad of een verdichte stad, wat zij een framing vindt. Zij vraagt of het college het met haar eens is dat wat de wethouder heeft aangenomen geen referendum is en wat het met de uitslag zal doen.

De heer KOÇ wijst erop dat burgerparticipatie en de omgevingsvisie twee verschillende dingen zijn. Burgerparticipatie is de rode draad in alle dossiers, portefeuilles en op te leveren stukken, wat volgens Hart voor Hilversum tot zover goed is verlopen. De gemeente wil naar de omgevingsvisie toewerken, wat tijd nodig heeft, die gelukkig beschikbaar is.

Hij is zich ervan bewust dat mensen verschillende wensen hebben. De omgevingsvisie is geen tentamen, waarvoor je een rapportcijfer krijgt. Het is een denkrichting waarmee allen binnen de wet- en regelgeving het beste voor Hilversum willen. Tot dusver meent hij dat sprake is van een geslaagd proces. Hij zegt eenieder dank die daarbij betrokken was en daaraan zijn of haar bijdrage heeft geleverd.

Verder is hij van mening dat de participatieopbrengst mooi in de denkrichting is verwoord. De insprekers vonden dat ook en daarmee is hij heel blij. Nu kan het college aan de slag met de denkrichting en het opstellen van de concept-omgevingsvisie.

Hij is vervolgens verheugd over de mooie concept-omgevingsvisie, waarna inhoudelijk verder te kijken is naar de uitwerking en de haalbaarheid. Wel vindt hij dat sprake is van een aantal vaagheden die om verduidelijking vragen. Daarom is het goed dat er eerst een concept naar de raad komt.

Mevrouw KALK geeft alle voorgaande sprekers gelijk. De Omgevingswet en de omgevingsvisie zijn nieuw en onderdeel van een veelomvattend proces. De PvdA vindt de Omgevingswet te liberaal, wat te maken heeft met hoe men tegen ruimtelijke ordening aankijkt. Is het een doel op zich of een sturingsinstrument in relatie tot de vraag welke samenleving je wilt zijn? Daarom gaat het de PvdA.

Vanavond gaat het om de opbrengsten van de participatie, een belangrijke pijler waarop de omgevingsvisie zal worden gestoeld. Het is fantastisch hoeveel tijd inwoners daarin hebben gestoken. Ook is het fantastisch om te zien dat uit de participatie blijkt dat inwoners grote stappen willen zetten, soms groter en sneller dan dat de raad dat wil doen, bijvoorbeeld als het gaat om het terugdringen van het autoverkeer of duurzaamheid.

Voor de PvdA is het een belangrijke vraag hoe men in ruimtelijke ordening het maximale kan doen om daadwerkelijk te kunnen werken aan een sociale en solidaire samenleving, kansengelijkheid en een samenleving voor iedereen. Dat gaat verder dan de vraag hoe je aan sterke buurten werkt. Dat geeft zij graag als bouwsteen voor de verdere uitwerking mee.

Het college stelt dat de opbrengst van de participatie de eerder vastgestelde visies, zoals de mobiliteits- en woonvisie, onderschrijft. Ook zegt het college dat bijsturing op hoofdlijnen nodig is. Daarvan raakt zij in de war en zij weet niet wat dat betekent.

Identiteit is voor de PvdA breder dan het zijn van een stad of dorp en heeft ook te maken met er zijn voor iedereen en zorgen dat er ook voor nieuwkomers woningen zijn. De inrichting kan zodanig zijn dat ontmoeten vanzelfsprekend is.

De genoemde opgaven zijn herkenbaar, maar het vertrekpunt is hoe oplossingen bijdragen aan een inclusief en solidair Hilversum. Bouwen aan sterke wijken is belangrijk, maar niet als dat leidt tot nieuwe muren tussen wijken. In die zin betreurt zij het dat het idee van brede welvaart niet is meegenomen als een van de opgaven voor de toekomst.

De PvdA ziet nog wel wat spanning in relatie tot de voorgestelde omgangsvormen. Daarom suggereert zij om bij ruimte geven aan nieuwe initiatieven het collectieve belang leidend te laten zijn.

De stip op de horizon is 2050, de samenleving van een nieuwe generatie. In de verdere uitwerking wil zij daarom een grotere betrokkenheid van die generatie. Het amendement ondersteunt de PvdA.

De heer VONK complimenteert allen die hebben meegewerkt aan de participatie over de omgevingsvisie, die in het begin met horten en stoten ging. Er is echter vakwerk geleverd.

De laatste bespreking van de omgevingsvisie in de commissievergadering verdiende niet de schoonheidsprijs. Hij hoop er met zijn allen uit te komen.

In de uitkomsten van de participatie herkent de SP wat zij al jaren van inwoners hoort: meer groei, beperkte groei, behoud van Hilversum als tuindorp. Het is goed om te zien dat die uitgebreide participatie dat bevestigt. De denkrichting in bijlage 2a onderschrijft de SP dan ook. De omgevingsvisie ziet de SP als een stip aan de horizon: waar wil men als Hilversum staan over twintig jaar. Wel blijven er nog dingen in de denkrichting onduidelijk, zoals passend verhogen of verdichten, een gewenste zekere mate van groei en vernieuwen en ontwikkelen passend bij de kwaliteiten van de gebieden.

Punt 10 gaat over het tijdelijk sluiten van het buitengebied voor het publiek, wat hij niet wenselijk vindt. Door bepaalde natuurgebieden af te sluiten wordt de druk op andere gebieden namelijk verhoogd. De snelheid van de energietransitie, de fietser op een en iedereen meedoen spreken de SP aan. De SP steunt het amendement. De opbrengsten vanuit de participatie moeten leidend zijn. Daarnaast is het nodig bewoners te blijven betrekken, zodat op wijkniveau participatie blijft plaatsvinden.

De heer NANNINGA geeft ook complimenten voor het goede participatieproces, waarmee veel Hilversummers met een grote diversiteit bereikt zijn. Er is sprake van een complete, inhoudelijke en neutrale verslaglegging, die hij waardeert. Hij is blij met de daaruit gedestilleerde denkrichting, die een goede basis is voor de verdere ontwikkeling van de omgevingsvisie. Hij gaat er dan ook van uit dat die opbrengst op een goede manier wordt meegenomen naar de concept-omgevingsvisie.

Tegelijk geeft de denkrichting nog wat ruimte voor meerdere interpretaties, die nog verder moeten worden uitgewerkt en waarover de raad dus nog concrete keuzes moet maken. Daarom steunt de ChristenUnie het amendement. Daardoor gaat de raad in het najaar nog een keer over de concept-omgevingsvisie in gesprek.

Hij sluit zich met name aan bij de vier omgangsvormen, vooral regie nemen in het collectieve belang. Wat inwoners zelf kunnen moeten ze ook zelf doen. Men kan helpen om bewoners in hun eigen kracht te laten komen en om zelf het initiatief te nemen. De gemeente gaat echter over de collectieve belangen. Die komen terug in bakens en thema's.

Het vinden van een woonplek is een groot probleem en veel sociale problemen hangen daarmee ook samen. Daarom vindt hij dat de gemeente vol moet inzetten op het verbeteren van de doorstroming. Dat betekent ook meer woningen bouwen. De denkrichting spreekt over matige groei, maar hij vraagt zich af wat daarmee wordt bedoeld en of die voldoende zal zijn. De ChristenUnie stelt voor om minimaal aan te sluiten bij de ambities van de woonvisie, maar wellicht is op termijn nog meer nodig. Kansen die zich nu voordoen kunnen worden gegrepen en hoogbouw hoeft men niet uit de weg te gaan. Men wil immers ook voldoende groen behouden en realiseren waar dat gewenst is.

De toegang tot warmte heeft een groot collectief belang. Met de stijgende gasprijzen wordt het heel belangrijk om een plan te hebben om van het gas af te stappen en daartoe de regie te nemen. Van de gemeente mag worden verlangd dat er een collectieve aanpak per wijk, buurt of straat komt, omdat men niemand in de kou mag laten staan.

Zorg voor de aarde is voor hem een baken. Daarom is er zorg nodig voor een goede bodem-, lucht- en waterkwaliteit, ook omdat er maar één aarde is. Hij verwondert zich elke dag over het wonder van de schepping en degene die dat heeft gemaakt. Alleen daarom al is de natuur waardevol om voor te zorgen. Soms betekent dat beschermen door iets meer ruimte en rust te geven. Daarom is hij het eens met de denkrichting dat bepaalde stukken natuur soms meer rust nodig hebben. Dat is voor hem geen probleem zolang er nog voldoende andere ruimten zijn.

Ten slotte gaat het collectieve belang ook over goede voorzieningen, mobiliteit en economie. De kunst is hier om toekomstgericht te zijn. Daarom is hij blij met de heldere visie op mobiliteit, met meer ruimte voor mensen te voet en op de fiets en minder ruimte voor de auto. Ook verheugt de aandacht voor duurzame en circulaire economie hem, omdat klimaatverandering, stijgende grondstofprijzen en de stikstofcrisis duidelijk maken dat men op een andere manier moet produceren en consumeren. Het college vraagt hij om in de omgevingsvisie ook rekening te houden met ruimte die hiervoor nodig is, zoals voor nieuwe bedrijvigheid voor reparatiebedrijven, hergebruik en biobased producten. Daarvoor zijn een praktijkgerichte opleiding en banen nodig. Samengevat is de denkrichting wat hem betreft een goede basis voor de uitwerking van de omgevingsvisie. Hij ondersteunt het college om zich in te zetten voor het collectieve belang. De conceptvisie wil hij graag nog een keer terugzien als de keuzes worden uitgewerkt.

De heer VAN WAARDEN verwijst naar pionier en inspirator op het gebied van circulair denken, energie en bouwen Thomas Rau. Die zei dat er maar één zekerheid in de wereld is, en dat is dat er altijd verandering zal zijn. Daarvoor zijn mensen van nature een beetje huiverig. De participatieopbrengst heeft een inspirerend toekomstbeeld opgeleverd: een richting waaruit vertrouwen in de toekomst uitspreekt waarin verandering niet wordt geschuwd. Die richting wordt breed herkend en gedeeld. In die richting ziet GroenLinks toekomst: gematigde groei, zodat voorzieningen beschikbaar blijven; ruimte voor de energietransitie; mooie en sterke inclusieve wijken, waar het betaalbaar wonen is en ruim baan voor de en voetganger. GroenLinks pleit bij de uitwerking van de omgevingsvisie voor zoveel mogelijk duidelijkheid, scherpte en ambitie. Het moet een stip aan de horizon zijn waarop men samen kan bouwen.

In de visie staan onderdelen die later tot discussie leiden. In de keuze voor dorps en het niet hoger bouwen dan vier lagen herkent hij zich niet. In 2040 zal er volgens hem heel veel veranderd zijn en dat zal veel meer zijn dan tot nu toe is bedacht. Samen kunnen er breed gedragen keuzen worden gemaakt, die uitgaan van de lange termijn en het algemeen belang. De omgevingsvisie zal daarbij helpen. Verandering zal er altijd zijn en GroenLinks gaat die uitdaging graag aan.

De heer DE JONG memoreert dat binnen Hilversum de afgelopen jaren heel veel is geparticipeerd. Sommigen deden dat door te stemmen, anderen door aan een online enquête mee te doen en weer anderen gingen naar stadsgesprekken. Hij is blij met het geschetste beeld van een dorps karakter met stadse voorzieningen, evenals behoud van het illusielandschap.

Het gaat om besturen met hoofd en hart. Men moet keuzes maken en daarover eerlijk durven zijn. De denkrichting is soms heel breed en soms heel concreet. Welke keuze hij moet maken over het in één generatie fossielvrij worden weet hij niet. Bij de uitwerking wil hij daarover meer concretisering zien en die ook langs de lat van haalbaarheid en betaalbaarheid te leggen, Nu wil hij wat dat betreft geen statement maken zonder de implicaties te weten. Dat zou dan geen sturen met het hoofd zijn.

De auto als sluitstuk zien is voor het CDA te ongenuanceerd en wat dat betreft wil hij waken voor wensdenken. Hij ziet graag een gezonde leefomgeving en wil die graag aanvullen met waardig en veilig en leefbaar ouder worden, inclusief een woonzorgvisie. Daarom is hij ook blij met het amendement, dat ruimte biedt om die dilemma's in kaart te brengen.

Mevrouw WALTERS (wethouder) begon aan het proces rondom de omgevingsvisie na het 10.000-woningenplan, toen het vertrouwen een beetje zoek was en ambtenaren ook een nieuwe rol moesten aannemen. Het wijkgesprek in Oost vond zij een heel mooie sessie, dat begon met wat de identiteit van Hilversum is, wat absoluut behouden moet blijven en wat verbetering behoeft. Op die punten heeft de denkrichting een mooi beeld geschetst, waarin veel mensen zich herkennen. Zij vindt het supermooi dat in de commissievergadering alle insprekers zeiden dat ze zich in de denkrichting kunnen vinden. Zij dankt de ambtenaren en eenieder die heeft meegewerkt voor het proces en de inzet.

Er was een verwarrend debat over wat te doen met de denkrichting, waarna de suggestie kwam eerst de raad te laten spreken als de omgevingsvisie wordt gemaakt, voordat die voor inspraak wordt vrijgegeven.

Zij gaat vervolgens in op het amendement. Inzichtelijk maken waar de omgevingsvisie schuurt en waar die anders moet lijkt haar heel goed. Bezien wordt dan welke onderdelen van de visie aanpassing behoeven. Gezien de denkrichting ziet zij dat bijvoorbeeld de mobiliteitsvisie niet helemaal verkeerd is, maar wel dat er op punten een nadere keuze te maken is. De discrepanties worden inzichtelijk gemaakt voor de visies, zoals die ook in het plan van aanpak zitten. Het gaat om de visies in het fysieke domein, zoals de woonvisie en de mobiliteitsvisie. Het college komt vervolgens met een voorstel om discrepanties op te lossen, waarover raad en commissie kunnen discussiëren, waarna de omgevingsvisie voor inspraak wordt vrijgegeven.

De heer VAN GRIEKEN begrijpt dat het college niet alleen keuzes gaat voorleggen, maar ook voorstelt linksaf of rechtsaf te gaan.

Mevrouw WALTERS (wethouder) bevestigt dat. Inwoners vragen bijvoorbeeld de rol van de auto terug te dringen ten behoeve van meer leefruimte voor fietsers en wandelaars. Daartoe behoeft de mobiliteitsvisie aanscherping.

Het eerst laten bespreken van de omgevingsvisie door commissie en raad betekent dat het proces ook langer wordt, zodat die visie pas in juni 2023 zal worden vastgesteld. Door dat langere traject zal zij de raad bij de begrotingsbehandeling voor 2023 vragen extra budget op te nemen.

BVNL heeft gevraagd of zij het referendum ook als zodanig beschouwt. Dat referendum voldoet niet aan de criteria van de Referendumverordening, zodat het eerder een brede peiling of een petitie te noemen is. De uitslag ervan nemen college en raad mee, ook omdat de raad beslist.

De heer VAN GRIEKEN vraagt zich af of het verstandig is om de peiling waarin staat dat 90% van de ondervraagden Hilversum niet wil laten groeien aan te nemen, omdat die wel een bepaald beeld schetst.

Mevrouw WALTERS (wethouder) heeft daarover niet zo diep over nagedacht en heeft het resultaat van de peiling gewoon in ontvangst genomen. Zij vond het juist zo mooi dat alle betrokkenen daarbij en ook alle insprekers zeiden zich te kunnen vinden in de denkrichting.

De heer VAN GRIEKEN wil voorzichtiger zijn met het aannemen van die peiling vanwege de politieke gevoeligheid die daaraan vastzit.

Mevrouw WALTERS (wethouder) heeft daar niet zo over nagedacht, maar blijft constateren dat mensen vinden dat de denkrichting goed is.

Mevrouw VAN DE LINDE valt de heer Van Grieken bij en herinnert aan de afspraak om voor het aanvragen van een referendum over 1.625 handtekeningen te beschikken van stemgerechtigde Hilversummers. Vervolgens zijn voor een definitieve aanvraag voor een referendum nog eens 3.000 handtekeningen nodig. De afweging bij een online enquête met een wat suggestieve vraagstelling zou dan volgens haar moeten zijn om die niet als referendum te presenteren.

De heer VONK vraagt of de heer Van Grieken dan vindt dat de wethouder het referendum dan niet had moeten aannemen. Hij is blij dat een krant in vrijheid de kop over een referendum mag publiceren.

De heer VAN GRIEKEN gaat het niet om de uitkomst van een stemming, maar wil oppassen om die aan te nemen. Men bekrachtigt namelijk iets en geeft iets waarde wat naar zijn mening niet die waarde zou verdienen, omdat er op die stemming kritiek te leveren is. Hij zou bij het aannemen van het referendum niet de pers hebben uitgenodigd.

De heer DOCTER stelt vast dat de online peiling de bijna eensluidende mening weergeeft van een kleine duizend inwoners, welke mening eigenlijk ook terug te vinden is in de opbrengst van de participatie. Hij vraagt waarvoor de heer Van Grieken en mevrouw Van de Linde bang zijn.

Mevrouw VAN DE LINDE is nergens bang voor en vindt het goed dat de wethouder alles aanneemt, maar het zou dan goed zijn dat te duiden, zoals dat het referendum niet voldoet aan de eisen van de Referendumverordening. Zij heeft ook de krant op het referendum aangesproken en is van opvatting dat die had moeten doorvragen en had moeten vermelden wat in Hilversum onder de Referendumverordening valt.

Mevrouw WALTERS (wethouder) is terughoudend met het hanteren van vormvereisten voor mensen om een petitie/peiling aan te bieden. De raad moet gewoon zeggen wat die daarvan vindt. Eigenlijk geven de heer Van Grieken en mevrouw Van de Linde in bedekte termen weer dat zij een mening hebben over het referendum/online peiling. Het debat moet dus plaatsvinden en er moet geen discussie zijn over de vraag of zij de uitslag daarvan al dan niet had moeten aannemen.

De heer VAN GRIEKEN meent dat de vraagstelling van de poll al scheef was, terwijl er iets van een kwaliteitsmeting zou moeten zijn alvorens die wordt aangenomen.

Mevrouw WALTERS (wethouder) stelt dat het mensen vrij staat om haar iets aan te bieden.

De VOORZITTER stelt vast dat de gehele raad amendement A 22-59 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66, GroenLinks, het CDA, Democraten Hilversum, de PvdA, de SP, de ChristenUnie en BVNL ondersteunt.

Zonder stemming wordt amendement A 22-59 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66, GroenLinks, het CDA, Democraten Hilversum, de PvdA, de SP, de ChristenUnie en BVNL unaniem aangenomen.

Het geamendeerde voorstel van burgemeester en wethouders wordt zonder stemming unaniem aangenomen.

13. VRAGEN AAN HET COLLEGE

Mevrouw VERWEIJ gaat een aantal vragen na aan het hart. Zorg en wonen moeten volgens de SP grote prioriteit krijgen, waarop de wethouder dat heeft toegezegd.

Zij ontvangt nu veel signalen van mensen die van zorg verstoken raken. Dat gebeurt niet helemaal, maar er wordt schaarste verdeeld. De afgelopen jaren is de gemeente verantwoordelijk geworden voor de Wmo, waarbij eenieder de zorg zou krijgen die hij of zij nodig heeft. De gemeente heeft een compensatieplicht. Er ontstaan lange wachtlijsten en dubbelingen daarin. Na een indicatie wordt een zorgaanbieder toegewezen, die vervolgens zegt te maken hebben met schaarste en dat die binnen vier tot acht weken kan helpen. Zij vraagt of de wethouder voldoende beeld heeft van die wachtlijsten. Het gaat haar daarbij om huishoudelijke zorg, de thuiszorg en de jeugdzorg. Volgens haar is nu sprake van een huishoudelijk zorginfarct. Zij pleit voor een zorg-ANWB en wachtlijstbemiddeling. Misschien zijn arbeidsmarktinstrumenten in te zetten. Het regelen van zorg is uitbesteed aan de regio, die een brief naar de krant heeft gestuurd met de vermelding van verschrikkelijke problemen. Acht aanbieders staan on hold en daar kunnen mensen niet terecht.

De regio is echter de gemeente. Zij vraagt zich af waarom zij als raadslid in de krant moet lezen dat het probleem is ontstaan. Spreekster vraagt hoe het kan dat gemeenteraden niet zijn geïnformeerd over een gapend zorggat.

Op de website 'Kies je zorg' staat niet heel duidelijk dat zorgaanbieders niet meer kunnen leveren. Mensen kunnen dan op een wachtlijst terechtkomen of te maken krijgen met het slechts één keer in de maand leveren van zorg, terwijl die elke week twee uur zou moeten worden geleverd. De aankomende acht weken hebben mensen te maken met een zorgschaarste. Velen worden daardoor geraakt, niet alleen senioren, maar ook jonge gezinnen. Zij vraagt de wethouder op haar verhaal te reageren en wil weten welke acute actieplannen er voor deze zomer aanwezig zijn.

De VAN VOORDEN (wethouder) zegt dank voor het gepassioneerde betoog van mevrouw Verweij. Zij is echter niet de enige die zich om de kwetsbaren bekommert. Velen zetten zich daarvoor in, zoals consulenten en mensen in de huishoudelijke hulp. Er is wel schaarste, die niet zomaar op te lossen is. Die schaarste is ook een landelijk probleem.

Sinds de invoering van het abonnementtarief twee, drie jaar geleden is de omvang van de huishoudelijke hulp met 40% gestegen, wat iets heeft betekend voor de capaciteit. Die omvang zal de komende jaren blijven stijgen. Tegelijkertijd is er krapte op de arbeidsmarkt, die ook niet minder zal worden.

Er zijn zeker maatregelen genomen, ook voor de komende zomer. Gevraagd is bijvoorbeeld om in plaats van wekelijks eenmaal per twee weken huishoudelijke hulp te leveren. Daardoor ontstaat er ruimte. Ook is gevraagd bij vakantie van de huishoudelijke hulp geen vervanging te regelen, waardoor er ook weer ruimte ontstaat. Ook zijn er nog steeds aanbieders die kunnen leveren. Zij krijgen langere tijd de ruimte om goed te kunnen plannen. Daardoor duurt het langer en komt er lucht om zorg te kunnen leveren die mensen echt nodig hebben. Belangrijk is dat consulenten zich er van bewust zijn dat zij aan de voorkant een goede inschatting kunnen maken. De voorbeelden die mevrouw Verweij noemde zouden eruit gepikt moeten worden. Mensen wordt gevraagd om mee te denken. De gemeente Gooise Meren heeft een brief gestuurd aan alle mensen die gebruik maken van huishoudelijke hulp waarbij is gevraagd om mee te denken over het probleem en of ze bereid zijn of hun hulp te spreiden en daarmee flexibel om te gaan. Daarop is ontzettend positief gereageerd. Er zijn dus mensen die willen meedenken.

Naar aanleiding van de vragen van de SP heeft hij het communicatieteam gevraagd daaraan meer aandacht te besteden, waarop positief is gereageerd.

Sinds een tijdje is er het programma Zorgstart, een programma van de regio om mensen naar werk te leiden. 170 mensen hebben daardoor inmiddels een baan in de zorg gekregen, waarvan de helft uit een uitkeringssituatie afkomstig is. Op korte termijn wordt er met het werkleerbedrijf en de thuiszorgorganisatie in de regio een pilot gestart. Na de zomer zijn er vijf tot zes deelnemers die in de zorg stage gaan leven.

De essentie van zijn verhaal is dat mensen de zorg moeten krijgen als ze die nodig hebben. Dat is de werkwijze, die soms kan misgaan. Als raadsleden verhalen horen kunnen ze mensen naar het Sociaal Plein verwijzen. Dat zal hij ook nog eens intern duidelijk vermelden.

Op het Sociaal Plein is er sprake van een hoog ziekteverzuim en een hoog verloop van personeel, waardoor nieuwe mensen ingewerkt moet worden. Ook daar zijn er dus achterstanden. Er worden echter vier extra medewerkers aan het team toegevoegd. Tegelijkertijd wil hij een probleemanalyse en een verbetervoorstel zien, zodat de discussie op de lange termijn beëindigd kan worden. Hij wil namelijk goed naar de structuur kijken. Het probleem is echter niet morgen op te lossen. Dat krijgt wel alle prioriteit, maar er moet de tijd zijn om het goed te doen. De urgentie is er wel voor bepaalde gevallen, zodat die de hulp krijgen die ze nodig hebben.

KiesZo is een heel mooie site met veel informatie. Die site is echter ondersteunend, omdat de consulent in de meeste gevallen de indicatie aan een inwoner verleent. Het kan zijn dat een organisatie een week geen nieuwe cliënten aanneemt, maar een week erna weer wel omdat er ruimte ontstaat. Hij wil kijken hoe meer mensen voor cruciale beroepen in te schakelen zijn, ook voor de lange termijn. Het blijft echter mensenwerk.

Mevrouw VERWEIJ noemt de boodschap hard en pijnlijk, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Zij herhaalt haar vraag waarom de regio de raad niet voor de pers te informeren over alle ellende heeft ingelicht.

Vervolgens leest zij de volgende tekst uit een brief van 2013 voor: "Geacht college. De SP Hilversum heeft ernstige zorgen over de gevolgen die de voorgenomen landelijke bezuinigingen op de huishoudelijke hulp en persoonlijke begeleiding en verzorging zullen hebben. Dit kabinet is voornemens om driekwart van de huishoudelijke zorg af te schaffen. Ouderen en gehandicapten moeten die zorg zelf gaan betalen. Daarnaast worden de dagbesteding en de begeleiding overgeheveld van de AWBZ naar de Wmo. Daarmee gaat nog eens een landelijke bezuiniging gepaard van € 1,4 miljard. De gemeente heeft compensatieplicht. Dat wil zeggen dat we ervoor moeten zorgen dat mensen met een beperking of handicap toch zo goed mogelijk kunnen functioneren. In de nu voorliggende plannen is zeker dat de gemeente voor minder geld de thuiszorg, dagopvang en begeleiding van gehandicapten, psychiatrisch patiënten, dementerende ouderen en anderen die hulp behoeven moet regelen. De SP ziet het een en ander niet goed komen en roept het college op om protest aan te tekenen bij de staatssecretaris, zowel over de voorgenomen bezuiniging op de huishoudelijke hulp als op de dagbesteding en de persoonlijke begeleiding en de verzorging. Als het beleid doorgaat zoals nu bedacht, dan kan het niet anders dan dat in de Wmo de aankomende maanden een enorme kaalslag zal plaatsvinden. De gemeente zal dan immers andere maatregelen moeten nemen om het gat in de Wmo dicht te spijkeren. En dat zal hoe dan ook ten koste gaan van de kwaliteit van zorg, van mensen die dat hard nodig hebben. De SP Hilversum vindt dit niet te verkopen aan inwoners van Hilversum. vandaar een oproep aan het college en speciaal aan wethouder Zorg, Eric van der Want, om protest aan te tekenen bij de staatssecretaris en hem te vragen om zijn verantwoordelijkheid te nemen en de gemeente financieel te compenseren." Dit heeft zich nu voltrokken, maar heeft de gemeente tegen inwoners moeten zeggen te moeten terugschalen. Daarover wil zij met de wethouder praten in het kader van de Wmo, de nieuwe beleidsplannen en de nieuwe verordeningen.

De heer VAN VOORDEN (wethouder) gaat graag met de raad het gesprek aan. De regio stuurt in het algemeen geen brieven aan de raad, dat behoort hij te doen. Als hij dat niet heeft gedaan spijt hem dat. Op 14 juli a.s. voert hij zijn eerste portefeuillehoudersoverleg in de regio en zal hij zijn zorg adresseren.

14. MOTIE M 22-57 VERKENNING NOODHULPBUREAU HILVERSUM

"De raad van de gemeente Hilversum in vergadering bijeen op 13 juli 2022;
constaterende dat:

- volgens het Sociaal Plein Raadsdashboard 2021 de gemeentelijke minimaregelingen 47% van het aantal huishoudens (5700) met een inkomen tot 130% van het wettelijke minimum loon bereiken;[1]
- volgens het Sociaal Plein Raadsdashboard 2021 niet iedereen na een melding kan beginnen met een schuldenregelingstraject (11%) en dat er dus mensen tussen wal en schip vallen;[2]
- dat er een wettelijke termijn van acht weken is voordat iemand na aanmelding voor schuldhulpverlening een beschikking heeft ontvangen;
- ook steeds meer mensen met een middeninkomen financiële problemen kunnen krijgen;[3]

overwegende dat:

- het van belang is een sluitend vangnet te creëren om te voorkomen dat er mensen in armoede, met schulden en/of urgente noden tussen wal en schip vallen;
- een noodhulpbureau van Stichting Urgente Noden ondersteuning kan bieden voor mensen die niet of niet tijdig een beroep kunnen doen op voorliggende voorzieningen, als het moet binnen 24 uur[4];
- een datadashboard Urgente Noden van de stichting de gemeente kan helpen inzicht te verkrijgen in de groep(en) mensen die in de problemen komen en in welke (concrete) noden zij hebben;
- een open en transparant draagvlakonderzoek inzicht geeft in werking en effectiviteit van bestaande fondsen in de gemeente;
- er aanbevelingen voor verschillende scenario's voor het organiseren van noodhulp voortkomen uit het draagvlakonderzoek;
- dit onderzoek noodzakelijk is om de komst van een noodhulpbureau mogelijk te maken;

spreekt als mening uit dat:

- de komst van een noodhulpbureau als organisatie met een zelfstandig bestuur, die specifiek gericht is op de inwoners van Hilversum met financiële acute problemen en samenwerkt met fondsen, donateurs, lokale hulp- en dienstverleners, wenselijk is;

verzoekt het college om:

- contact te leggen met de Stichting Urgente Noden Nederland om de mogelijkheden van een noodhulpbureau in Hilversum te verkennen;
- een onderzoek naar een noodhulpbureau in Hilversum te starten en de raad voor de behandeling van de begroting 2023 de uitkomsten hiervan te melden;

en gaat over tot de orde van de dag.
(Motie M 22-57 van GroenLinks, Hart voor Hilversum, het CDA, de SP, BVNL, D66 en Democraten Hilversum

1 https://portal.ibabs.eu/Document/Download/9a252a39-ce59-4b86-aec2-3414da6833bc
2 https://portal.ibabs.eu/Document/Download/9a252a39-ce59-4b86-aec2-3414da6833bc
3 https://nos.nl/artikel/2428217-ook-middeninkomens-vrezen-rekeningen-niet-te-kunnen-betalen-horen-ze-bij-nibud
4 https://www.sunnederland.nl/informatie-voor/#gemeenten

De heer HEXSPOOR licht de motie toe. Armoede kan eenieder overkomen, ook werkende armen, voor wie dingen zich in een negatieve spiraal opstapelen. Het zou mooi zijn als Hilversum een organisatie krijgt die samenwerkt met fondsen, donateurs, hulp- en dienstverleners en de gemeente die kijkt hoe men met simpele giften die negatieve spiraal kan doorbreken. Samen zorgen zij dan voor een sluitend vangnet zodat mensen de mogelijkheid hebben die negatieve spiraal in hun financiën te doorbreken.

De heer WESTERNENG vindt schuldhulpverlening een belangrijk onderwerp en vraagt welk aantal mensen tussen wal en schip dreigt te vallen.

De heer HEXSPOOR weet dat het gaat om 11% van de mensen in een schuldenregelingtraject. De doelgroep reikt echter verder, bijvoorbeeld tot werkenden. Het zou mooi zijn die te ondervangen.

De heer WESTERNENG is het eens met het goede doel. In het raadsdashboard over het tweede kwartaal staat dat 100% is gehaald en dat het ging over zeven casussen. Als 89% wordt gehaald kan het zijn dat 1 van de 9 mensen geen toewijzing heeft gehad. Hij vraagt of de gemeenteraad over die kleine aantallen moties moet indienen.

De heer HEXSPOOR meent dat het over een veel groter aantal mensen gaat. Landelijk vrezen namelijk veel mensen met middeninkomens voor schulden. Zij zijn niet altijd goed in beeld en de stichting kan daarbij helpen.

Mevrouw DE JONG-SCHRIJVERS houdt haar maidenspeech en vraagt raadsleden of ze zich wel eens in erge nood hebben bevonden. Daarbij denkt zij aan een situatie waarin zij 33 jaar geleden zelf verkeerde. Haar man had toen een ernstig ongeluk gehad en kon op dat moment niet solliciteren. In die tijd moest men dan het eigen huis opeten. Zij had toen drie kinderen met een leeftijd van 4 en 5 jaar en 10 maanden. Een van hen kreeg het RS-virus, waardoor ze in coma is geraakt. Er was toen geen IC-bed vrij, waardoor ze heel afhankelijk is geworden. In zo'n situatie verandert je hele leven. Zij is nu heel gelukkig met haar kind.

Doordat haar echtgenoot niet kon solliciteren moest zij van kinderbijslag leven, wat niet ging. Zij en haar man zijn met veel kracht en steun van vrienden door deze situatie gekomen. Met Kerst had haar gezin geen eten en drinken, maar zij kreeg van iemand 400 gulden. Die situatie heeft haar kijk op het leven veranderd en zij heeft ervaren wat er gebeurde als men in nood zit.

Zij vraagt daarom voor alle mensen die in Hilversum in nood komen een nodenfonds te realiseren en dankt alle ambtenaren wat ze daarvoor hebben gedaan en alle partijen die de motie hebben gesteund.

De heer HELLER (wethouder) is het eens over de noodzakelijkheid van een voorziening waarop mensen kunnen terugvallen als ze in nood zitten. De vraag is of die voorziening er nu niet is en uit welke vorm die zou moeten bestaan. Dat wil het college graag onderzoeken en daarop komt het bij de raad terug. Hij zal zijn best doen om dat voor de begrotingsbehandeling te laten zijn. De gegeven opdracht neemt hij heel graag mee.

De heer WESTERNENG legt een stemverklaring af. De VVD-fractie vindt de schuldenproblematiek heel belangrijk, omdat schulden leiden tot stress. Als het beleid daarop te professionaliseren is, is dat een heel goed idee. Het is mooi dat de wethouder die handschoen oppakt. Ook is hij benieuwd of de wethouder na diens onderzoek wil adviseren of een noodfonds van toegevoegde waarde zal zijn, omdat men ook moet vertrouwen op dingen die al in gang zijn gezet. Het spreekt echter voor zich dat men zoveel mogelijk problematiek aan de voorkant moet verhinderen en aanpakken.

De heer NANNINGA sluit zich van harte daarbij aan. De ChristenUnie heeft al eens een oproep voor het oprichten een sociaal fonds gedaan. Het noodfonds bestaat eigenlijk al lang en is een mooi initiatief, waarvoor hij de indieners dankt.

Zonder stemming wordt de motie unaniem aangenomen.

15. AFSCHEID VAN GRIFFIER P.M.H. VAN RUITENBEEK

De VOORZITTER constateert dat Paul van Ruitenbeek vanavond is vergezeld van diens dochter Lieke, die hij feliciteert met het behalen van haar Havo-diploma.

Paul van Ruitenbeek was van mei 2015 tot juli 2022 als griffier de eerste adviseur van de raad. In september volgt voor hem nog een informele afscheidsbijeenkomst. Paul was al kort na zijn studie politiek actief voor het CDA. Toen de griffiersfunctie in 2002 werd geïntroduceerd was dat voor Paul een logische

stap in zijn carrière. Hij startte in de gemeente Winsum en daarna volgde de gemeente Houten. Na een tussenstop in de gemeente Alphen aan den Rijn belandde Paul in de gemeente Hilversum. Destijds is onderzocht welke griffier paste bij de toenmalige raad en de ambities daarvan.

Paul van Ruitenbeek heeft ervoor gezorgd dat de griffie zich in de afgelopen jaren sterk heeft kunnen ontwikkelen. De raad kan voor advies bij de griffie terecht, zoals voor inhoudelijk en communicatieadvies, over moties en amendementen en over hulp en bijstand bij digitale zaken.

Paul blinkt uit in het beantwoorden van vragen en het beargumenteren van diens advies, wat hij de afgelopen maanden met verbazing heeft ervaren. Het is ontzettend waardevol om te weten dat dé adviseur van de raad zo'n grote kennis van politiek en juridische zaken heeft en ook nog eens een ijzersterk geheugen. Menige vergadering waren hij en zijn voorganger daarmee geholpen. Ook heeft Paul zich inzet voor het stroomlijnen van de bovengemeentelijke procedures. In overleg met de regiogriffiers is gekomen tot afspraken, waarbij het streven was om regionale aangelegenheden zoveel mogelijk in dezelfde weken in de raden te behandelen. Bij de voorbereiding van de besluitvorming over Crailo heeft Paul ook gezamenlijke bijeenkomsten van de betrokken raden voorgezeten om tot afstemming te komen over moties en amendementen. Dat was heel waardevol.

Zijn eerste kennismaking met Paul was bij de procedure die leidde tot zijn benoeming in februari 2022 tot burgemeester van Hilversum. Bij die procedure was Paul secretaris van de Vertrouwenscommissie. Die procedure was tot in de puntjes geregeld en dat onder strikte geheimhouding. Ook daar bleek diens kennis en ervaring. Niets werd aan het toeval overgelaten. In de korte tijd dat hij met Paul heeft samengewerkt heeft hij ongelooflijk genoten van de manier waarop die diens vak invulde. Dat betekende voor hem een fantastische start om in de raad zijn weg en plek te vinden. Met de gemeentesecretaris was er een sterke synergie, waarbij Paul een ervaren rol heeft gespeeld. Het was een driehoek van vertrouwen, essentieel om samen tot goede besluiten en uitvoering daarvan te komen. Hij zegt Paul enorme dank voor diens inzet, adviezen en steun. Paul van Ruitenbeek wordt herinnerd als een uitermate deskundig en betrokken griffier, die altijd bereikbaar was en met grote inzet voor de raad het griffierschap invulde. Nu is hij wethouder in de gemeente Houten. Daar wenst hij hem enorm veel succes om daar het goede te doen voor die gemeente.

Mevrouw KALK neemt de aanwezigen mee naar Groningen in 2003, waar zij als griffier van de gemeente Vlagtwedde Paul van Ruitenbeek leerde kennen als griffier van de gemeente Winsum. Paul van Ruitenbeek was een van de eerste griffiers van Nederland in een tijd waarin de bestuurscultuur anders moest. De eerste jaren waren niet vanzelfsprekend en niet eenvoudig. Gemeentesecretarissen waren het speeltje van de gemeenteraad kwijt en moesten in het driehoeksoverleg met de burgemeester en de griffier afstemmen. De raad had ook nog het recht van amendement, initiatief, onderzoek en ambtelijke ondersteuning gekregen. De griffier werd dankzij een amendement van PvdA'er Dick de Cloe een afzonderlijk verplichte functie voor elke gemeente. In Winsum was dat niet zo vanzelfsprekend. En daarom werd aan elk raadsbesluit uit 2003 iets toegevoegd: "Door de komst van de griffier zijn de taken van de gemeentesecretaris gewijzigd. De secretaris hoeft niet meer bij raadsvergaderingen aanwezig te zijn. Deze taak werd overgenomen door de griffier. Door deze wijziging is het niet meer de secretaris die alle uitgaande stukken van de raad mede ondertekent. De griffier moet de uitgaande stukken van de raadsvergadering mede ondertekenen." Deze tekst stond bij elk raadsbesluit in 2003.

Als iemand die heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van het ambt van griffier is Paul van Ruitenbeek dat. Griffier was je destijds parttime. Griffiers hadden geen griffiemedewerkers en zij waren volledig afhankelijk van de medewerking van de ambtelijke organisatie. De eerste jaren hadden het karakter van een ontdekkingstocht met de dualiseringsimpuls, de programmabegroting, het contact met de accountant, de coaching van raadsleden, inwerk- en scholingsprogramma's en de eerste keer dat het Nederlands debatinstituut in veel gemeenten over de vloer kwam. Collegeleden kwamen alleen op uitnodiging van de raad naar de raadsvergadering.

Gesprekken tussen griffiers gingen vaak over de soms erbarmelijke omstandigheden waaronder zij moesten werken. Paul van Ruitenbeek kon als geen ander vertellen over wat er allemaal in twintig uur gedaan moest worden.

De eerste lichting van griffiers was een vreemde mengelmoes van juristen, bestuurskundigen, politicologen, sociologen en uitgerangeerde ambtenaren vlak voor hun pensioen. De nadruk lag toen op de procedurele kant van het vak. Nu gaat het over samenwerken, om kunnen gaan met tegengestelde belangen en over het idee van de raad als construct.

Paul was bijna twintig jaar griffier, een mooi, maar ook eenzaam ambt. Als het niet klikt of als er niet goed grijpbare persoonlijke belangen gaan spelen sta je er alleen voor. Joop van den Berg verwoordde dat als volgt: "Griffier zijn is een bescheiden naam voor een onbescheiden opdracht. De griffier heeft namelijk tot taak om het orgaan dat de wet stelt deugdelijk te laten functioneren. Dat betekent dat als de raad er een zootje van maakt de griffier dat moet opruimen." Dat heeft Paul op een geheel eigen wijze gedaan. De vele inzet siert hem. Grote betrokkenheid had hij ook bij de ontwikkeling van het vak van griffier. Hij heeft zijn bijdrage geleverd aan en zijn stempel gedrukt op de ontwikkeling van het vak van griffier en de griffie als instituut in die bijna twintig jaar. Hij vervolgt zijn weg in een ander eenzaam vak, in een andere rol met een andere opdracht. Daarbij wenst de raad hem ontzettend veel succes. Over zijn opvattingen over het zijn van wethouder hoort zij graag meer. Tot slot overhandigt zij hem een cadeau namens de raad en ook een specifiek cadeau namens de PvdA.

De heer RUITENBEEK zegt dank voor alle mooie woorden. Hij is degene die als wethouder in de Hilversumse raad het langst over de griffie gaat spreken. Griffier zijn is een mooie baan. Het belangrijkste verschil tussen toen in Winsum en in Hilversum nu is dat een griffie alleen maar kan draaien met een stel geweldige mensen. Het gaat over Cora, Menno, Miep, Liesbeth, Marco en Dorien, welke laatste secretaris van de Rekenkamer is en sinds 2015 onderdeel is van de griffie. De inzet is altijd meer dan wat wordt gezien, omdat er achter de schermen enorm veel gebeurt.

Hij heeft altijd met het college samen mogen werken. De griffie moet ook intensief samenwerken met de ambtelijke organisatie, waarvan de gemeentesecretaris de belichaming is. De griffie werkt heel intensief samen met Facilitaire Zaken en ICT. Dat gebeurt altijd met ogen gericht op de bal.

In de driehoek van griffier, burgemeester en gemeentesecretaris komen veel belangen samen. Griffier is een prachtig en eenzaam vak, waarin je wel kunt bijdragen. Het is het allermooist als je kunt bijdragen aan de mensen om je heen, waarvoor hij allen dankt.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 23.28 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de gemeenteraad van 21 september 2022,

de griffier, de voorzitter,

H.M. van 't Westeinde MMC dr.ir. G.M. van den Top